

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 23 grudnia 2003 r.

**w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji i magazynowaniu gazów, napełnianiu
zbiorników gazami oraz używaniu i magazynowaniu karbidu**

(Dz. U. z dnia 19 stycznia 2004 r.)

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy:

- 1) produkcji gazów;
- 2) napełnianiu gazami zbiorników magazynowych i przenośnych;
- 3) magazynowaniu i użytkowaniu gazów oraz karbidu.

§ 2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) jednostek podległych i nadzorowanych przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) zakładów górnictwa podziemnego, odkrywkowego i otworowego w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami;
- 3) jednostek pływających żeglugi morskiej i śródlądowej;
- 4) jednostek naukowo-badawczych i laboratoriów, w których prowadzone są doświadczenia lub badania naukowe nad konstrukcją instalacji do produkcji gazów;
- 5) gazów płynnych (skroplonych gazów węglowodorowych).

§ 3. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) acetylenownia - wydzielone pomieszczenie, w którym umieszczone zostały urządzenia do produkcji acetyleny wchodzące w skład wytwornicy acetyleny stałej, a w szczególności urządzenia do: oczyszczania, osuszania, sprężania, magazynowania;
- 2) beczka ciśnieniowa - ciśnieniowe naczynie transportowe spawane o pojemności ponad 150 litrów, nie większej niż 1.000 litrów;
- 3) butla - ciśnieniowe naczynie transportowe o pojemności nie większej niż 150 litrów;
- 4) karbid - surowiec służący do produkcji acetyleny;
- 5) magazyn zbiorników przenośnych - miejsce przeznaczone wyłącznie do przechowywania zbiorników przenośnych, z wyjątkiem miejsca ustawienia zbiorników przenośnych stanowiących wyposażenie stanowisk pracy;
- 6) naczynie kriogeniczne - naczynie izolowane cieplnie o pojemności nie większej niż 1.000 litrów, przeznaczone do przechowywania i transportowania gazów skroplonych, schłodzonych;
- 7) pojemnik specjalny na karbid - wodo- i gazoszczelny pojemnik na karbid, który uniemożliwia przedostanie się do jego wnętrza wilgoci w każdych warunkach eksploatacji;
- 8) wiązka butli - zestaw transportowy butli połączonych ze sobą wspólnym kolektorem i razem trwale umocowanych;
- 9) zakład napełniający - zakład posiadający uprawnienie do napełniania gazami zbiorników przenośnych oraz do konserwacji i napraw tych zbiorników;
- 10) zbiornik magazynowy - stacjonarny zbiornik służący do przechowywania gazów;
- 11) zbiornik na wapno pokarbidowe - zbiornik lub osadnik, w którym przechowuje się pył lub muł wapienny po zużytych karbidzie, pochodzący z wytwornicy;

12) zbiornik przenośny - butlę, wiązkę butli, beczkę ciśnieniową, naczynie kriogeniczne.

§ 4. Instalacje wykorzystywane do produkcji gazów i napełniania zbiorników przenośnych gazami powinny być usytuowane w sposób zapewniający swobodny dostęp do tych instalacji w każdych warunkach eksploatacji, konserwacji, napraw i prowadzenia akcji ratowniczej.

§ 5. 1. Instalacje do produkcji gazów i napełniania zbiorników przenośnych gazami, zbiorniki magazynowe, magazyny zbiorników przenośnych, magazyny karbidu, zbiorniki na wapno pokarbidowe powinny być zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych za pomocą ogrodzenia lub oznakowane widoczną tablicą ostrzegawczą umieszczoną w odległości co najmniej 5 m od:

- 1) wejścia do budynku lub wydzielonego pomieszczenia, w którym znajduje się instalacja do produkcji gazów i napełniania zbiorników przenośnych;
- 2) zbiorników magazynowych;
- 3) magazynu zbiorników przenośnych;
- 4) magazynu karbidu;
- 5) zbiorników na wapno pokarbidowe;
- 6) terenu usytuowania instalacji do produkcji gazów lub napełniania zbiorników przenośnych.

2. Tablica, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać:

- 1) nazwę urządzenia lub instalacji oraz określenie rodzaju produkowanych i magazynowanych gazów lub karbidu;
- 2) zakaz palenia i wstępu osobom nieupoważnionym.

§ 6. 1. Przy produkcji gazów, napełnianiu zbiorników i pracach związanych z przechowywaniem gazów oraz karbidu powinny być zatrudnione osoby, które:

- 1) ukończyły 18 lat i zostały wyposażone w środki ochrony indywidualnej odpowiednie do właściwości fizycznych i chemicznych gazów;
- 2) zostały przeszkolone w zakresie:
 - a) znajomości zagrożeń, jakie mogą wystąpić podczas produkcji, napełniania zbiorników i magazynowania gazów,
 - b) budowy, działania i obsługi zbiorników magazynowych i przenośnych do gazów,
 - c) zasad postępowania na wypadek pożaru lub niekontrolowanego wypływu gazów.

2. Osoby napełniające gazami zbiorniki przenośne i magazynowe powinny posiadać zaświadczenia kwalifikacyjne wymagane przepisami o dozorcze technicznym dotyczącymi sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych.

§ 7. 1. Do produkcji gazów i napełniania zbiorników przenośnych mogą być stosowane wyłącznie urządzenia, dla których została wydana decyzja zezwalająca na ich eksploatację przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Rodzaje urządzeń podlegających dozorowi technicznemu oraz tryb wydawania decyzji zezwalających na eksploatację tych urządzeń określają przepisy o dozorcze technicznym.

§ 8. 1. Niedopuszczalne jest napełnianie zbiorników przenośnych, których stan techniczny nie odpowiada wymaganiom bezpiecznej eksploatacji, a w szczególności:

- 1) nie zostały dopuszczone do eksploatacji przez właściwą jednostkę dozoru technicznego;
- 2) nie mają sprawnego wyposażenia;
- 3) mają uszkodzone ścianki;
- 4) były poddane działaniu płomienia;
- 5) nie są oznakowane czytelnie i prawidłowo zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 6) nie są trwale oznakowane w sposób jednoznacznie identyfikujący ich właściciela.

2. Niedopuszczalne jest napełnienie zbiornika przenośnego bez zgody jego właściciela wyrażonej w formie pisemnej.

3. Każdy zbiornik przenośny napełniony gazem powinien być opatrzony znakiem identyfikującym zakład napełniający.

§ 9. 1. Instalacje przeznaczone do napełniania gazami skroplonymi schłodzonymi cystern lub zbiorników umieszczonych na pojazdach powinny być wyposażone w urządzenia odcinające dopływ gazu

w przypadku niekontrolowanego jego wypływu.

2. Urządzenia odcinające, o których mowa w ust. 1, powinny posiadać możliwość ich uruchomienia w sposób automatyczny lub ręcznie z bezpiecznej odległości.

§ 10. 1. Prace konserwacyjne i naprawcze instalacji do produkcji gazów i napełniania zbiorników gazami powinny być prowadzone zgodnie ze stanowiskową instrukcją bezpieczeństwa i higieny pracy opracowaną przez przedsiębiorcę.

2. Instrukcja, o której mowa w ust. 1, powinna określać:

- 1) identyfikację potencjalnych zagrożeń i analizę ryzyka zawodowego;
- 2) środki bezpieczeństwa, w tym środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;
- 3) sposób wykonania prac;
- 4) dokumentację, którą należy sporządzić przed rozpoczęciem prac, w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu.

3. Prace, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonywane wyłącznie na pisemne pozwolenie przedsiębiorcy, które powinno określać:

- 1) miejsce, rodzaj i czas wykonania prac;
- 2) potencjalne zagrożenia;
- 3) konieczne do zastosowania środki bezpieczeństwa, w tym metody monitorowania zagrożeń;
- 4) wymagane środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;
- 5) opis sposobu wykonania prac, w tym wykonania czynności przygotowawczych i po zakończeniu prac;
- 6) odpowiedzialność za wykonanie prac.

4. Dopuszcza się prowadzenie prac, o których mowa w ust. 1, gdy stężenie tlenu w powietrzu nie jest mniejsze niż 18 % i nie przekracza 22,5 % objętości.

5. Pracownicy zatrudnieni przy pracach konserwacyjnych i naprawczych instalacji do produkcji gazów utleniających i napełniania zbiorników tymi gazami powinni być wyposażeni w niezapalającą odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

§ 11. 1. Zbiorniki przenośne napełnione gazami oraz opróżnione z gazów powinny być magazynowane oddzielnie w oznakowanych pomieszczeniach lub miejscach składowych.

2. Zbiorniki, o których mowa w ust. 1, mogą być magazynowane:

- 1) na otwartej przestrzeni;
- 2) pod zadaszeniem;
- 3) w wydzielonym pomieszczeniu.

3. Do magazynowania butli na otwartej przestrzeni powinny być przeznaczone palety - pojemniki o ażurowej konstrukcji.

§ 12. 1. Niedopuszczalne jest magazynowanie zbiorników przenośnych:

- 1) w piwnicach;
- 2) na klatkach schodowych;
- 3) na korytarzach;
- 4) w wąskich dziedzińcach;
- 5) w przejściach dla pieszych i przejazdach, a także w ich pobliżu;
- 6) w garażach pojazdów;
- 7) w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi;
- 8) na podestach roboczych urządzeń i innych instalacji.

2. Niedopuszczalne jest w pomieszczeniu magazynowania zbiorników przenośnych ich napełnianie, naprawianie i konserwowanie.

§ 13. 1. Niedopuszczalne jest, aby zbiorniki przenośne były:

- 1) rzucane;
- 2) toczone po podłodze w pozycji leżącej, z wyjątkiem beczek ciśnieniowych z obręczami do toczenia;
- 3) uderzane metalowymi przedmiotami;
- 4) używane do innych celów niż te, do których zostały zaprojektowane;
- 5) poddane usuwaniu korozji z zewnętrznych powierzchni, jeżeli są napełnione gazem;
- 6) poddawane bezpośredniemu działaniu ognia.

2. Niedopuszczalne jest przetaczanie gazów ze zbiorników przenośnych do innych zbiorników

przenośnych poza zakładem napełniającym.

§ 14. Pomieszczenie magazynowe przeznaczone do przechowywania zbiorników przenośnych powinno być wyposażone w sprzęt gaśniczy i ratunkowy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 15. 1. W ogrzewanych pomieszczeniach do magazynowania zbiorników przenośnych grzejniki powinny być zasilane wodą lub parą wodną pochodzącą z zewnętrznych źródeł.

2. Odległość zbiorników przenośnych od czynnych grzejników powinna wynosić co najmniej 1,0 m.

3. W przypadku zastosowania osłon termicznych odległość, o której mowa w ust. 2, może być zmniejszona do nie mniej niż 0,1 m.

§ 16. Niedopuszczalne jest otwieranie niepołączonych z instalacją odbiorczą zaworów służących do opróżniania zbiorników przenośnych zawierających gazy palne lub toksyczne.

§ 17. Zbiorniki przenośne przeznaczone w szczególności do przechowywania tlenu i mieszanin tlenu z innymi gazami powinny być w sposób szczególny chronione przed kontaktem z tłuszczami i smarami lub z substancjami palnymi.

§ 18. 1. Zbiorniki przenośne mogą być pozostawione w miejscu pracy po uprzednim zamknięciu zaworów głównych i zabezpieczeniu ich przed osobami nieupoważnionymi.

2. Zbiorniki przenośne, z wyjątkiem zbiorników przenośnych do acetylenu rozpuszczonego, przekazywane do napełnienia, powinny mieć nadciśnienie gazu co najmniej 0,5 bara.

3. Zbiorniki przenośne do acetylenu rozpuszczonego, przekazywane do napełnienia, powinny mieć nadciśnienie nie mniejsze niż określone w tabeli:

Temperatura	Do -5 °C	Powyżej -5 °C do +5 °C	Powyżej +5 °C do +15 °C	Powyżej +15 °C do +25 °C	Powyżej +25 °C do +35 °C
Nadciśnienie pozostałego w zbiorniku gazu w barach	0,5	0,75	1,0	1,25	1,5

§ 19. 1. Podczas prac załadunkowych, rozładunkowych i przy transporcie wewnątrzzakładowym należy stosować urządzenia transportowe przystosowane do rodzaju i wymiarów zbiorników przenośnych.

2. Niedopuszczalne jest podczas prac, o których mowa w ust. 1:

- 1) stosowanie urządzeń dźwignicowych z uchwytem elektromagnetycznym lub chwytakowym;
- 2) podnoszenie zbiorników przenośnych za zawory.

§ 20. 1. Transport pojedynczych zbiorników przenośnych na terenie zakładu powinien odbywać się przy użyciu wózków przeznaczonych specjalnie do tego celu.

2. Ręczne przenoszenie zbiorników przenośnych na piętra lub rusztowania powinno odbywać się za pomocą specjalnych noszy.

3. Mechaniczne transportowanie i przesuwanie zbiorników przenośnych jest dopuszczalne po uprzednim stabilnym ich umocowaniu na transporterze.

§ 21. 1. Naprawy, modernizacje oraz badania stopnia zużycia zbiorników przenośnych mogą być przeprowadzane wyłącznie w zakładach uprawnionych do tego rodzaju czynności przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być wykonywane tylko na pisemne zlecenie właściciela zbiornika.

3. Wszelkie zakłócenia w użytkowaniu zbiorników przenośnych powinny być niezwłocznie zgłaszane przez właściciela lub użytkownika zbiornika do zakładu napełniającego.

§ 22. Zbiorniki przenośne o pojemności powyżej 1 litra zawierające acetylen powinny być magazynowane i użytkowane wyłącznie w pozycji stojącej.

§ 23. Zawory zamykające zbiorników przenośnych powinny być skutecznie zabezpieczone kołpakami, kołnierzem lub konstrukcją osłaniającą przed uszkodzeniem, które mogłoby spowodować wydostanie się gazu ze zbiornika.

§ 24. 1. W razie pożaru zbiorniki przenośne powinny być niezwłocznie usunięte ze strefy zagrożenia oddziaływaniem podwyższonej temperatury.

2. Zbiorniki przenośne narażone na działanie płomienia należy schładzać wodą z bezpiecznej odległości.

3. Wiązki butli lub butle z acetylenem, które były poddane bezpośredniemu działaniu płomienia, po schłodzeniu i sprawdzeniu, że nie następuje dalszy wzrost temperatury, należy umieścić w basenie z wodą na okres co najmniej 24 godzin.

4. Zbiorniki przenośne, które zostały poddane działaniu płomienia lub miejscowemu nagrzewaniu się powierzchni, należy oznaczyć i przekazać niezwłocznie do zakładu napełniającego.

5. Zbiorniki, o których mowa w ust. 4, należy zgłosić do badań technicznych do organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

Rozdział 2

Gazy palne i toksyczne

§ 25. 1. Wytwornicę acetyleny stałą eksploatuje się w acetylenowni.

2. Acetylenownia powinna posiadać:

- 1) naturalną lub mechaniczną wentylację;
- 2) odpowiednie oświetlenie;
- 3) podłogę wykonaną w sposób uniemożliwiający gromadzenie się ładunków elektrostatycznych;
- 4) uziemienie wszystkich metalowych elementów konstrukcyjnych;
- 5) instalację odgromową.

§ 26. 1. Acetylenownia powinna być wyposażona, z zastrzeżeniem ust. 2, w nie mniej niż jedno wyjście ewakuacyjne prowadzące bezpośrednio na otwartą przestrzeń. Drzwi wyjść ewakuacyjnych powinny się otwierać na zewnątrz.

2. Jeżeli acetylenownia wyposażona jest w wielopoziomowe podesty robocze, należy przewidzieć dodatkowe wyjścia ewakuacyjne z najwyższego podestu prowadzące bezpośrednio na otwartą przestrzeń.

3. Wymagania dotyczące wyjść ewakuacyjnych określają odrębne przepisy.

§ 27. 1. Nad acetylenownią nie mogą znajdować się jakiegokolwiek pomieszczenia.

2. Jeżeli inne pomieszczenie sąsiaduje z acetylenownią lub znajduje się pod nią, wówczas ściany i stropy tego pomieszczenia powinny być wykonane w sposób gwarantujący nieprzenikanie acetyleny lub mieszaniny powietrzno-acetylenowej.

3. Ściany i stropy pomieszczenia graniczącego z acetylenownią powinny mieć odporność ogniową co najmniej 60 minut, a drzwi w takich ścianach powinny mieć odporność ogniową co najmniej 30 minut i być wyposażone w mechanizm samozamykający. Ściany i znajdujące się w nich drzwi i okna muszą być wykonane z materiałów trudno zapalnych.

4. Wymagania ust. 3 nie dotyczą ścian i stropów sąsiadujących z pomieszczeniem magazynu karbidu. W tym przypadku ściany i stropy powinny być wykonane z materiałów trudno zapalnych.

5. Dolna krawędź otworu w ścianie pomiędzy acetylenownią a magazynem karbidu, służącego do dostarczania karbidu do wytwornicy, powinna znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 1,50 m od poziomu posadzki pomieszczenia wytwornicy.

6. Acetylenownia powinna być przekryta lekkim dachem. Niedopuszczalne jest umieszczanie w przestrzeni ponad wytwornicą jakichkolwiek dodatkowych przykryć, sufitów podwieszanych, belek lub urządzeń, z wyjątkiem elementów stanowiących wyposażenie wytwornicy. Konstrukcja dachu oraz jego pokrycie i ewentualna izolacja termiczna powinny być wykonane z materiałów trudno zapalnych.

7. Podłoga acetylenowni powinna nie przepuszczać wody i posiadać odpowiednie nachylenie w kierunku kanałów odpływowych.

8. Acetylenownia powinna być ogrzewana jedynie z zewnątrz oraz wyposażona w instalację wodociągową i kanalizacyjną. Wykonanie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej powinno zapobiegać zalaniu składowanego karbidu wodą.

§ 28. W acetylenowni dopuszcza się składowanie do 500 kg karbidu ponad jego dzienne zużycie.

§ 29. 1. Wytwornica acetyleny prężońska powinna być ustawiana w wydzielonym pomieszczeniu lub na otwartej przestrzeni.

2. Wydzielone pomieszczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno posiadać:

- 1) naturalną lub mechaniczną wentylację;
- 2) odpowiednie oświetlenie;
- 3) nie mniej niż jedno wyjście ewakuacyjne;
- 4) instalację wodociągową i kanalizacyjną; wykonanie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej powinno zapobiegać zalaniu składowanego karbidu wodą;
- 5) twardą i nieprzepuszczającą wody podłogę z odpowiednim nachyleniem w kierunku kanałów odpływowych.

3. Dopuszcza się użytkowanie pomieszczenia, o którym mowa w ust. 1, także do innych celów pod warunkiem, że kubatura tego pomieszczenia przypadająca na każdą wytwornicę wynosi co najmniej:

- 1) 50 m³ - dla wytwornicy o ładunku karbidu nie większym niż 4 kg;
- 2) 100 m³ - dla wytwornicy o ładunku karbidu nie większym niż 10 kg.

4. W pomieszczeniu, o którym mowa w ust. 1, nie mogą znajdować się więcej niż 3 wytwornice acetyleny prężońskie, których łączny ładunek przekracza 20 kg.

5. W pomieszczeniu, o którym mowa w ust. 1, dopuszczalne jest składowanie do 50 kg karbidu ponad dzienne jego zużycie.

§ 30. Niedopuszczalne jest ustawianie wytwornic acetyleny prężońskich:

- 1) na klatkach schodowych;
- 2) w korytarzach;
- 3) na przejściach i przejazdach;
- 4) w pomieszczeniach, które posiadają posadzkę poniżej poziomu terenu;
- 5) pod innymi pomieszczeniami.

§ 31. 1. Odległość wytwornic acetyleny prężońskich i acetylenowni powinna wynosić nie mniej niż:

- 1) 5 m od miejsc ogólnie dostępnych;
- 2) 15 m od pasa drogi;
- 3) 16 m od główki szyny toru kolejowego.

2. Odległości określone w ust. 1 mogą być zmniejszone pod warunkiem zastosowania ściany oddzielenia przeciwpożarowego, mającej klasę odporności ogniowej nie mniejszą niż REI 120 i wysokość przekraczającą nie mniej niż o 0,5 m wysokość wytwornicy acetyleny prężońskiej.

§ 32. Zbiorniki prężońskie usytuowane na pojazdach samochodowych podczas napełniania ich gazami palnymi i opróżniania powinny być połączone z instalacją uziemiającą zbiornika magazynowego.

§ 33. 1. Instalacje napełniania gazami palnymi lub toksycznymi powinny posiadać urządzenia bezpieczeństwa uniemożliwiające pracę tych instalacji w warunkach zagrażających bezpieczeństwu.

2. Przyciski urządzenia bezpieczeństwa powinny znajdować się przy stanowisku napełniania, w pomieszczeniu instalacji napełniania oraz w obszarze drogi ewakuacyjnej.

§ 34. 1. Instalacje napełniania chlorem, fosforowodorem, siarkowodorem, fosgenem, fluorem i cyjanowodorem powinny być usytuowane w pomieszczeniach przeznaczonych wyłącznie do tego celu, wyposażonych w samoczynne urządzenia do wykrywania gazów, ostrzegania i alarmowania przed niebezpiecznymi stężeniami tych gazów.

2. Urządzenia do wykrywania gazów, o których mowa w ust. 1, powinny znajdować się przy przyłączach do napełniania i być połączone z instalacją napełniania oraz wentylacją awaryjną w sposób

umożliwiający automatyczne obniżenie stężenia gazów w przypadku przekroczenia wartości stężeń dopuszczalnych.

Rozdział 3

Gazy utleniające

§ 35. 1. Zbiorniki przenośne i magazynowe oraz instalacje, w których może znajdować się tlen lub mieszanina tlenu z innymi gazami, zwane dalej "instalacjami tlenowymi", powinny być szczególnie chronione przed substancjami ropopochodnymi i tłuszczami.

2. Stosowane w instalacjach tlenowych materiały smarne, uszczelniające i czyszczące powinny posiadać świadectwo producenta zezwalające na ich użycie w tych instalacjach.

3. Przeprowadzenie czyszczenia instalacji tlenowej powinno być potwierdzone na piśmie przez osobę wykonującą te prace.

4. Niedopuszczalne jest wykonywanie prac przy produkcji tlenu, napełnianiu tlenem lub mieszaninami tlenu z innymi gazami zbiorników przenośnych i magazynowych w odzieży zabrudzonej olejami lub smarami.

§ 36. 1. W pomieszczeniu, w którym znajduje się instalacja tlenowa, niedopuszczalne jest:

- 1) przechowywanie materiałów palnych i ropopochodnych;
- 2) wykonywanie prac mogących spowodować jej zanieczyszczenie olejami lub smarami.

2. W przypadku zanieczyszczenia olejami lub smarami podłogi pomieszczenia, w którym znajduje się instalacja tlenowa, zanieczyszczone miejsce należy zmyć gorącą wodą z detergentami i wysuszyć.

Rozdział 4

Karbid

§ 37. 1. Karbid powinno się przechowywać w suchych i wodoszczelnych pojemnikach z hermetycznym zamknięciem, w miejscu uniemożliwiającym kontakt pojemnika z wodą.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy specjalnych pojemników na karbid.

3. Niedopuszczalne jest przechowywanie pojemników z karbidem:

- 1) na przejściach i przejazdach dróg transportu wewnętrznego;
- 2) na klatkach schodowych;
- 3) na korytarzach pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych;
- 4) w piwnicach;
- 5) w miejscach ogólnie dostępnych;
- 6) w pomieszczeniu przeznaczonym dla ludzi;
- 7) z materiałami stwarzającymi zagrożenie wybuchem;
- 8) z materiałami palnymi i innymi stwarzającymi zagrożenie oddziaływania na siebie lub materiał, z którego wykonany jest pojemnik.

§ 38. 1. Podczas magazynowania i transportu pojemniki na karbid powinny być:

- 1) szczelnie zamknięte;
- 2) chronione przed wilgocią, z wyjątkiem pojemników specjalnych na karbid;
- 3) chronione przed uszkodzeniami mechanicznymi.

2. Niedopuszczalne jest:

- 1) podczas pożaru gaszenie karbidu wodą;
- 2) otwieranie pojemników z karbidem za pomocą płomienia, rozgrzanych narzędzi lub powodujących iskrzenie.

§ 39. 1. Pojemniki na karbid nieopróżnione całkowicie powinny być zamknięte.

2. Pobieranie karbidu powinno odbywać się wyłącznie z jednego pojemnika.

3. Dopuszczalne jest pobieranie karbidu z więcej niż jednego pojemnika, jeżeli ilość pobranego karbidu z kilku pojemników nie przekracza dziennego zapotrzebowania.

4. Opróżnione pojemniki po karbidzie powinny być niezwłocznie usunięte z pomieszczenia pracy.

§ 40. 1. Przed konserwacją lub konieczną naprawą pojemnik na karbid powinien być oczyszczony z pyłu karbidowego.

2. Po oczyszczeniu pojemnika na karbid pył i resztki karbidu powinny być unieszkodliwione w dołach na wapno pokarbidowe, w odległości co najmniej 5 m od źródeł zapłonu i zabudowań, przy użyciu co najmniej 10-krotnej wagowo ilości wody w stosunku do ilości unieszkodliwianego karbidu.

3. Pojemniki po karbidzie, których stan techniczny nie pozwala na dalsze ich użytkowanie, powinny być oczyszczone i przekazane do złomowania.

§ 41. 1. Wapno pokarbidowe powinno być przechowywane w otwartych zbiornikach lub w innych pojemnikach aż do całkowitego odgazowania acetylenu.

2. Niedopuszczalne jest wsypywanie wapna pokarbidowego do:

- 1) pojemników na śmieci lub przeznaczonych na inne odpady;
- 2) kanalizacji;
- 3) kanałów wodnych i zbiorników wodnych.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 42. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 15 maja 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu butli z gazami sprężonymi, skroplonymi i rozpuszczonymi pod ciśnieniem (Dz. U. Nr 29, poz. 115 oraz z 1971 r. Nr 23, poz. 216);
- 2) rozporządzenie Ministrów Zdrowia i Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych oraz Obrony Narodowej z dnia 26 stycznia 1961 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy używaniu i przechowywaniu butli ze sprężonym tlenem w zakładach leczniczych (Dz. U. Nr 9, poz. 52).

§ 43. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081.